

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0117

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ ចាន់ រតនា ភេទប្រុស អាយុ៥៤ឆ្នាំ

មុខងារខ្មែរក្រហម: ទាហាន

ស្រុកកំណើតនៅភូមិបឹង ឃុំអោង ស្រុកសង្កមថ្មី ខេត្តព្រះវិហារ

សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិបន្ទាយឆ្មារខាងលិច ឃុំបន្ទាយឆ្មារ ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី១១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: ឡុង ដានី

០១:១១:៣៦

២៨ទំព័រ

ដានី : លោកពូ!ខ្ញុំចង់ស្គាល់ឈ្មោះលោកពូ លោកពូឈ្មោះអីដែរ?

រតនា : ឈ្មោះ ចាន់ រតនា ។

ដានី : លោកពូសព្វថ្ងៃអាយុប៉ុន្មានហើយ?

រតនា : អាយុ៥៤ឆ្នាំ ។

ដានី : លោកពូឈ្មោះ ចាន់ រតនា លោកពូអត់មានឈ្មោះអីផ្សេងទៀតទេ?

រតនា : អត់ទេ!

ដានី : បាទ!លោកពូស្រុកកំណើតលោកពូនៅណាដែរ?

រតនា : នៅឯព្រះវិហារ ។

ដានី : ភូមិអី ឃុំអីដែរនៅព្រះវិហារ?

រតនា : នៅភូមិបឹង ឃុំអោង ស្រុកសង្កមថ្មី ខេត្តព្រះវិហារ ។

ដានី : សព្វថ្ងៃលោកពូរស់នៅភូមិអីដែរ?

រតនា : សព្វថ្ងៃនៅភូមិបន្ទាយឆ្មារខាងលិច ។

ដានី : ឃុំ?

រតនា : ឃុំបន្ទាយឆ្មារ ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

ដានី : បាទ!ប្រពន្ធលោកពូកាត់ឈ្មោះអីដែរ?

រតនា : សាំង ហួយ ។

ដានី : សព្វថ្ងៃកាត់អាយុប៉ុន្មានដែរ?

រតនា : អាយុ៤០ឆ្នាំ ។

ដានី : កាត់អ្នកស្រុកភូមិនៅហ្នឹងដែរឬក៏ម៉ៅពីណា?

រតនា : កាត់អ្នកសៀមរាប ។

ដានី : ស្រុកកំណើតកាត់នៅសៀមរាប?

រតនា : បាទ!

ដានី : នៅណាដែរ នៅសៀមរាប?

រតនា : នៅខាងសស្តំ ភូមិសស្តំ ឃុំសស្តំ ហ្នឹងឯង ។

ដានី : ស្រុកអីតើ?

រតនា : ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប ។

ដានី : បាទ! ពូមានកូនចៅ ប៉ុន្មាននាក់ដែរ?

រតនា : កូនចៅ ៦ នាក់ ។

ដានី : ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?

រតនា : ស្រី៣នាក់ ប្រុស៣នាក់ ។

ដានី : បាទ! សព្វថ្ងៃពូប្រកបរបរធ្វើអីដែរ?

រតនា : ធ្វើស្រែ ។

ដានី : មានធ្វើចំការដែរ?

រតនា : ចំការធ្វើអត់កើតទេ ឈប់ធ្វើ ។

ដានី : ពូធ្វើតែស្រែទេ អត់មានធ្វើអីទៀតទេ?

រតនា : បាទ! ធ្វើតែស្រែ ។

ដានី : ឪពុកពូកាត់ឈ្មោះអីទៅ?

រតនា : ឪពុកខ្ញុំកាត់ឈ្មោះជាតិ ។

ដានី : អីជាតិ?

រតនា : មាន ។

ដានី : មាន ជាតិ?

រតនា : បាទ!

ដានី : សព្វថ្ងៃកាត់នៅរស់ទេ ឬក៏ស្លាប់អស់ហើយ?

រតនា : ស្លាប់អស់ហើយ ។

ដានី : កាត់ស្លាប់តាំងពីអង្គរ?

រតនា : ស្លាប់តាំងពីឆ្នាំ៧០ ។
 ដានី : តាតស្លាប់ដោយសារមូលហេតុអីដែរ?
 រតនា : តាតត្រូវអំពើគេម៉ែបទេ កាលពីដើមគេថាត្រូវអំពើគេ ។
 ដានី : បាទ! ចុះម្តាយពូ?
 រតនា : ម្តាយឈ្មោះ ឡាត ។
 ដានី : អី ឡាត?
 រតនា : ដុះ ឡាត ។
 ដានី : តាតសព្វថ្ងៃ?
 រតនា : ស្លាប់ ។
 ដានី : តាតស្លាប់តាំងពីអង្គាល់?
 រតនា : ស្លាប់ឆ្នាំ៧៣ ។
 ដានី : តាតស្លាប់ដោយសារអីដែរ?
 រតនា : ស្លាប់នឹងជំងឺ គេហៅជំងឺរាកឈាម ។
 ដានី : បាទ! ពូមានបងប្អូនបង្កើតប្តីនួននាក់?
 រតនា : បងប្អូន៣នាក់ ។
 ដានី : ស្រីប្តីនួន ប្រុសប្តីនួន៣នាក់?
 រតនា : ស្រី១ ប្រុស២ ។
 ដានី : បាទ! ពូកូនទីប្តីនួន?
 រតនា : ខ្ញុំកូនទី៣ ។
 ដានី : ពៅគេអញ្ចឹង?
 រតនា : ពៅគេ ។
 ដានី : កាលពីក្មេងៗមានបាទរៀនសូត្រអីដែរឬអត់?
 រតនា : រៀន ។
 ដានី : រៀនដល់ណា?
 រតនា : រៀនដល់ថ្នាក់ទី៤ ។
 ដានី : ថ្នាក់ទី៤?
 រតនា : បាទ!

ដានី : រៀននៅសាលាណា ?
 រតនា : សាលានៅក្នុងភូមិ សាលានៅស្រុកនោះ ។
 ដានី : ពូលបំរើរៀននៅឆ្នាំណា ?
 រតនា : ឈប់ពីឆ្នាំ៧០ ហ្នឹងហើយ ធ្វើទាហានឈប់ ។
 ដានី : មូលហេតុអីបានឈប់ ?
 រតនា : ដល់រដ្ឋប្រហារគេម៉ែ អាប៉ុស្តិ៍ខ្មែរក្រហមហ្នឹងគេបញ្ជាបញ្ជូលប្រជុំក្នុងភូមិហ្នឹងថា ត្រូវ
 តែតស៊ូរំដោះប្រទេសជាតិ ដើម្បីជួយស្រោចស្រង់ប្រទេសយើង ឲ្យរួចផុតពីយួន
 ឈ្លានពាន ។
 ដានី : បាទ! ដល់ពេលគេបញ្ជាបញ្ជូលអញ្ជើញក៏ចូលដែរ ?
 រតនា : បាទ! ខ្ញុំក៏ចូល ។
 ដានី : ចូលពូលចាំខ្មែរឆ្នាំពូលជាមួយខ្មែរក្រហមទេ ?
 រតនា : ដូចមិនបានចាំទេ ភ្លេចហើយ ។
 ដានី : រដ្ឋប្រហារបានប្រហែលប៉ុន្មាន រយៈពេលប៉ុន្មានបានពូល ?
 រតនា : បានប្រហែលជា២ខែបួនខែហ្នឹង គេផ្សព្វផ្សាយហ្នឹងខ្ញុំក៏ចូល មិនដឹងជាថ្ងៃប៉ុន្មានដង
 មិនបានកត់ត្រាទុក ដឹងតែឆ្នាំ៧០ ប៉ុណ្ណឹងឯង កាលហ្នឹងចូលធ្វើទាហាននឹងគេ ហើយគេ
 ក៏បញ្ជូនទៅនៅព្រំដែនលាវនោះ ។
 ដានី : ចូលហើយចូលទាហានភ្លាម ?
 រតនា : បាទ! ចូលហើយ គេឲ្យអារុធ ឲ្យកាំភ្លើង ។
 ដានី : ទៅនៅកន្លែងណា នៅព្រំដែនលាវហ្នឹង ?
 រតនា : នៅស្រុកកំពង់ស្រឡាវ ។
 ដានី : ខេត្តព្រះវិហារដែរ ?
 រតនា : បាទ! ខេត្តព្រះវិហារ ប៉ុន្តែលាវ ជាប់ទន្លេមេគង្គ ។
 ដានី : នៅជាប់ទន្លេមេគង្គ ?
 រតនា : បាទ! ជិតព្រំដែនលាវ ខ្មែរនឹងលាវ ខ្មែរមាំចហៀង លាវមាំចហៀង ។
 ដានី : ជិតឆែបដែរ ?
 រតនា : បាទ! ជួរទៅឆែបនឹងហើយ ខ្ញុំឡានភាមជួរនឹងហើយជួរទៅកំពង់ស្រឡាវ ជួរឆែប ជួរ
 ឡើងទៅព្រះនង្គ័លអីហ្នឹង ។

ដានី : ពូធ្វើនៅហ្នឹងនៅក្នុងកងពលអីគេដែរ?
 រតនា : កងពល! អាហ្នឹងមិនមែនជាកងពលទេ គេហៅភូមិភាគ បាទ! ភូមិភាគពិសេស ។
 ដានី : ភូមិភាគពិសេស?
 រតនា : បាទ! ភូមិពិសេស ឬមជ្ឈឹមបក្សហ្នឹង កន្លែងពួកខ្ញុំនៅសុទ្ធតែ អត់មានអារវ៉ៅទេ ។
 ដានី : អត់មានអារវ៉ៅទេ?
 រតនា : បាទ! បើម៉ៅពេញនេះសុទ្ធតែអារវ៉ៅ តាមខេត្តនានា ខោអារវ៉ៅស្ងៀកពាក់សុទ្ធតែខោ
 អារវ៉ៅ ។
 ដានី : បាទ! ខោអារវ៉ៅ?
 រតនា : បាទ! ខោអារវ៉ៅ បើកយកម៉ៅពីចិន ។
 ដានី : តាំងពីឆ្នាំ៧០ ម៉ៅហ្នឹង?
 រតនា : បាទ!
 ដានី : ពីណាគេប្រធានកាលហ្នឹង?
 រតនា : ប្រធានគេសម្លាប់ចោលហើយ ប្រធានភូមិភាគ ។
 ដានី : ឈ្មោះអី?
 រតនា : ឈ្មោះ ហង់ ។
 ដានី : ឈ្មោះតាហង់?
 រតនា : បាទ! តាហង់ គាត់ប្រធានភូមិភាគពិសេស ។
 ដានី : ប្រធានតំបន់១០៣?
 រតនា : បាទ! ១០៣ ហើយមើលទៅ មិនដឹងប៉ុន្មានទេក្នុងបាត់ហើយ ។
 ដានី : ស្គាល់ឈ្មោះតែហង់ទេ ឈ្មោះគាត់ពេញឈ្មោះអីទៅ?
 រតនា : អត់! ស្គាល់តែហង់ៗ ហ្នឹង ។
 ដានី : ហ្នឹងប្រធានរបស់ពូ?
 រតនា : បាទ! ហ្នឹងហើយ ។
 ដានី : តែកងទ័ពគាត់ក្តាប់?
 រតនា : កងទ័ពក៏គាត់ អ្នកណាក៏គាត់ក្តាប់ ក្តាប់ទាំងអស់ ទាំងប្រជាជន ទាំងស្រ្តីទាំងអស់ ។
 ដានី : អញ្ជឹងកន្លែងរបស់ពូហ្នឹងគេហៅកង?
 រតនា : កងភូមិភាគពិសេស ។

ដានី : ពូនៅហ្នឹងគេការពារកុំឲ្យអីនៅហ្នឹង?
 រតនា : ការពារទាំងអស់ កុំឲ្យមានប្រទេសណាមកឈ្លានពាន ប្រទេសណាក៏ដោយ នៅព្រំដែន
 ហ្នឹង ។
 ដានី : បាទ!
 រតនា : កាំភ្លើងតូច កាំភ្លើងធំតំរង់ទៅដីលារវ៉ានីងឯង ។
 ដានី : ចុះមានដែលបានបាញ់គ្នា?
 រតនា : បាញ់ ១អាទិត្យ២អាទិត្យនឹងបាញ់ ។
 ដានី : បាញ់ជាមួយអ្នកណាទៅ?
 រតនា : បាញ់ជាមួយលារវ៉ានីងឯងគ្មានបាញ់អ្នកណាទៀត បាញ់ ផងហើយខ្ញុំនេសាទត្រីផងទៅ
 នេសាទត្រីហ្នឹងធ្វើប្រហុករាប់រយ ត្រីដឹកទៅកំពង់ធំមានតែ៣០០ពាន់ ៤០០ពាន់ ។
 ដានី : សំបូរត្រី?
 រតនា : បាទ! ធ្វើប្រហុកហ្នឹងដឹកទៅរន្ធន់កំពង់ធំហ្នឹង៣ខែ ដែលខ្មែរក្រហមឥឡូវយូរដានី ឥឡូវ
 មួយដានីម៉ៅបារាំងទាហានលន់ ណុលហ្នឹងមួយដានី ហើយខ្មែរក្រហមដាក់មួយដានី
 ក្រោមទៀត វាបីដានីដូច្នោះវាអត់មានអីទេ ដាច់ស្បៀងដាច់អាហារហ្នឹងពួកខ្ញុំហ្នឹង មេ
 បញ្ជាការគេឲ្យ ធ្វើប្រហុកធ្វើអីផង ការពារព្រំដែនផង អាពួកនិសាពួកដឹកជញ្ជូនហ្នឹង
 ពួកក្រុមដឹកជញ្ជូនគេដឹកយកទៅកំពង់ធំ ។
 ដានី : ចុះគេហៅកន្លែងអីគេបានសំបូរត្រីម៉្លេះ?
 រតនា : កន្លែងហ្នឹងអាកន្លែងព្រែកហ្នឹងគេហៅទន្លេល្អៅហ្នឹង ចេញពីទន្លេមេគង្គម៉ៅព្រែកហ្នឹងវាធំ
 ដែរណាប្រហែលទទឹង១០០ម៉ែត្រ ប៉ុនមានក្បាលណានោះ៥០-៧០-៨០ម៉ែត្រ ដាក់
 អាខាងព្រួល ដាក់ទ្រូ ដាក់លោប បិទជិតហើយអញ្ជើហទៅ ត្រីវាបុកចូលក្នុងទ្រូ ហ្នឹង ។
 ដានី : ត្រីចូលច្រើន?
 រតនា : លើក១ដងមានតែ១គោន ២គោន ច្រើនមែនទែនត្រី ។
 ដានី : ប៉ុណ្ណាក៏មានដែរ?
 រតនា : ប៉ុណ្ណាក៏មានដែរ ធ្វើប្រហុកជញ្ជូនឲ្យគេ ត្រីធៀតត្រីអី កាលខ្ញុំនៅហ្នឹងចាប់ពីព្រំដែនថៃ
 ភ្នំដងរែកវាពុះអាទន្លេមេគង្គហ្នឹង ដល់ដីលារវ៉ានីងរៀងចន្ទហ្នឹងវាឆ្លងមកទៀតភ្នំហ្នឹង ឆ្លង
 ម៉ៅទៀតម៉ៅខាងនេះថៃ អានេះលារវ៉ានីង អាទន្លេហ្នឹងកាត់ពាក់កណ្តាល ពុះពាក់ កណ្តាល ។
 ដានី : ពុះពាក់កណ្តាល?

រតនា : បាទ! ពាក់កណ្តាលទេ ហើយពួកខ្ញុំការពារទីមព្រំដែនទៅព្រះនង្គ័ល ។
 ដានី : ទៅព្រះនង្គ័ល?
 រតនា : បាទ!
 ដានី : ចុះកន្លែងសាលារដ្ឋបដ្ឋមិត្តអីហ្នឹង?
 រតនា : ហើយកាលខ្ញុំនៅហ្នឹងអត់មានប្រជាជនទេ ។
 ដានី : អត់មានប្រជាជនទេ?
 រតនា : បាទ! គេជម្លៀសអស់ គេជម្លៀសយកទៅណាអស់ហើយមិនដឹងរឿងដល់ ។
 ដានី : ឆ្នាំ៧០ ហ្នឹង?
 រតនា : ៧២ ៧០ នៅ ៧២ គេជម្លៀសចេញហើយ ។
 ដានី : ហើយម៉េចទៀតទៅ បន្ទាប់ពី៧២ ហ្នឹង?
 រតនា : ដល់គេវៃយួន ហើយវៃកំពង់ធំអាចេនឡាទី២ ហើយចេនឡាទី១ អាចេនឡាទី១ មេ
 វៃវៃដាច់ ហ្នឹងដាច់ កងៗ របស់គេហើយ ខ្មែរក្រហមហ្នឹង?
 ដានី : ខ្មែរក្រហមវៃវៃដាច់ ឬពួកលន់ ណុល វៃវៃដាច់ពួកចេនឡាទី១?
 រតនា : អត់ទេ! នៃខ្មែរក្រហម វៃវៃដាច់ជាកងៗ រួចហើយបាទអាមេរិចកាំងហ្នឹង គេដុតហ្នឹង
 គំឡើងអាចេនឡាទី២ទៀត បាទ! ចេនឡាទី២ទៀតវៃវៃដាច់ទៀត អាចេនឡាទី២ហ្នឹង
 ពិសេសមែនទែនហើយអាហ្នឹង វៃវៃមែនទែនអានោះវៃវៃបន្តរយាម ដល់វៃវៃដាច់ទៀត
 ដូច្នេះរៀបទ័ពតាមដាយដែន រៀបម៉ៅបាទឆ្នាំ៧២-៧៣ ៧៣ ហ្នឹងគាំងពួនចាប់
 លិចចាប់កើត ប្រធានកងពលអ្នកឲ្យចាប់ ។
 ដានី : ឆ្នាំណាហ្នឹង?
 រតនា : ៧៣ ។
 ដានី : ៧៣ គេចាប់ប្រធានកងពល?
 រតនា : បាទ!
 ដានី : ចុះមេបញ្ជាការពូឈ្មោះអី?
 រតនា : មេបញ្ជាខ្ញុំឈ្មោះៗ ដុន ។
 ដានី : ឈ្មោះ ដុន?
 រតនា : បាទ! ដុនហ្នឹងអត់មានខ្មែរទេ ពួកជនជាតិចារាយ ។
 ដានី : ជនជាតិចារាយ?

រតនា : បាទ! ប៉ុន្តែចេះខ្មែរថ្ងៃទាំងមួយ ដែលគេតស៊ូតាំងពីឆ្នាំ៦៥ ៦៥ រហូតមកដល់ម៉ោង៧/០
ម៉ោងគេបានធ្វើធំ ដូច្នោះអាខ្មែរអីហ្នឹងនៅតែរងគេទេ មេៗកងពលគេហ្នឹងគេសុទ្ធតែពួក
គេទាំងអស់ធំ អាពួកប្រៃអាពួកអីគេនេះ គ្រចៀករហែករយារយៃពួកអស់នោះ
គ្រចៀករហែកអស់ហើយ ដាច់ដាក់ត្បូងដាក់អី ដាក់ភ្នកដីរី ។

ដានី : កងពលហ្នឹងអត់មានលេខទេ?

រតនា : កងពលហ្នឹងលេខប៉ុន្មានទេខ្ញុំភ្លេចបាត់ហើយ លេខហ្នឹងដូចជាជា៧០០ ប៉ុន្មានទេ ដឹងតែ
កងភូមិភាគពិសេស វាមានដែរកងពលហ្នឹងខ្ញុំភ្លេចបាត់ហើយ ។

ដានី : បន្ទាប់ពីវ៉ែចេនឡាដាច់ឆ្នាំ៧២ហ្នឹងហើយចូលឆ្នាំ៧៣ហ្នឹងយ៉ាងម៉េច?

រតនា : ដល់ឆ្នាំ៧៣ហ្នឹងម៉ៅខ្ញុំក៏គេចាប់លិច ចាប់កើតមកខ្ញុំរហូតម៉ៅគេឲ្យមក ហើយគេឲ្យ
ម៉ៅធ្វើស្រែវិញ គេដកកងទ័ពខ្ញុំម៉ាកងធំហ្នឹងឲ្យម៉ៅធ្វើស្រែ ។

ដានី : ធ្វើស្រែនៅ?

រតនា : ធ្វើស្រែនៅហ្នឹងឯង ។

ដានី : នៅណា?

រតនា : នៅព្រំដែនលាវហ្នឹងឯង ។

ដានី : ព្រំដែនលាវហ្នឹង?

រតនា : បាទ! ធ្វើម៉ៅក្រោយនេះ ។

ដានី : ចុះគេវ៉ែចេនឡានៅកំពង់ធំហ្នឹងយ៉ាងម៉េចពួកកងទ័ព ពួកពូគេដកម៉ៅហ្នឹងដែរឬក៏អត់
ទេ?

រតនា : ពួកខ្ញុំអត់ដកទេ គេដកតែអ្នកខាងក្នុង ។

ដានី : ម៉េចបានពូដឹងថាគេវ៉ែចេនឡាគេអត់ដកអ្នកខាងក្នុង?

រតនា : ចុះបើមេបញ្ជាការគេប្រាប់ ។

ដានី : មេបញ្ជាគេប្រាប់?

រតនា : កងធំៗ គេប្រាប់ម៉ៅ ដល់ឲ្យខ្ញុំម៉ៅធ្វើស្រែបានប៉ុន្មានប្រហែលជា៧៣,៧៤ ធ្វើស្រែ
ហ្នឹងយកស្រូវឲ្យគេហ្នឹងឯង ។

ដានី : ម៉េចបានគេដកឲ្យទៅធ្វើស្រែ?

រតនា : វាអត់មានបាយហូប ។

ដានី : អត់មានបាយហូប?

រតនា : បាទ!

ដានី : បាយយើងដុតដុតខ្លះឯង?

រតនា : បាទ! បាយយើងធ្វើហូបខ្លះឯង គ្រប់កងទាំងអស់ គេថាម្ចាស់ការរៀនខ្លួន ខ្លួនខូប ត្អូញខ្លួន ខ្លួនម្ចាស់ការលើខ្លួន ខ្លួនពីរលើខ្លួនឯង នៅនេះមេបញ្ជាការគេប្រាប់ម៉ែ ហើយខ្ញុំទទួលហើយថាអត់មានបញ្ហាទេ អាជ្ញាធរស្រែនោះ ម៉ាក្នុងខ្ញុំប៉ុន្មានហ្នឹងអាច ចិញ្ចឹមរស់ហ្នឹងឯង ចុះក្របីគោនៅច្រើននោះ ចាប់គោចាប់ក្របីហ្នឹងធ្វើ អាហ្នឹងគេ ជម្រៀសតែប្រជាជន តែគោក្របីនៅព្រាក់ពង្រីត ធ្វើស្រែៗ បានមួយឆ្នាំ៧៤ ដើម ឆ្នាំ៧៥ អាហ្នឹងគេចាប់ ចាប់ភូមិភាគខ្ញុំហ្នឹងឯង ។

ដានី : ចាប់ពីណាគេ?

រតនា : ចាប់តា ហង់ ហ្នឹង ។

ដានី : ឆ្នាំប៉ុន្មាន?

រតនា : ឆ្នាំ៧៥ អាហ្នឹងរំដោះហើយណា រំដោះហើយបានចាប់ ។

ដានី : រំដោះហើយបានគេចាប់?

រតនា : បាទ!

ដានី : ម៉េចបានគេចាប់?

រតនា : គេថាភាគក្បត់ កងទ័ពពួកខ្ញុំនេះប្រុងគិតកែប្រែទៅសេរីណា មានក្រហមដែរណា តែការងារក្រហមពេញ ប៉ុន្តែពួកគេព្យាបាស្តីអាហ្នឹងគេថាក្បត់ គេធ្វើៗទាំងខែ ប៉ុន្តែ ការគិតលាក់កម្លាំងបានច្រើនដែរហ្នឹង តាហង់លាក់កម្លាំងបានច្រើនណាស់នៅព្រៃស្អាត ឯណានោះមានប៉ុន្មានកងពលទៀតនោះ ។

ដានី : ចុះតាហង់ភាគនៅកន្លែងមន្ទីរភាគកន្លែងណា?

រតនា : នៅស្រុកល្អាង ។

ដានី : នៅស្រុកល្អាង?

រតនា : ចេញពីកំពង់ធំទៅស្រុកល្អាងហើយ ចេញពីតាមដូរហ្នឹងទៅស្រុកល្អាងហើយ ចេញ តាមដូរហ្នឹងឯង ទៅឆែបទៅកំពង់ស្រឡៅ ។

ដានី : មន្ទីរភាគនៅស្រុកល្អាង?

រតនា : បាទ!

ដានី : គេហៅមន្ទីររបស់?

រតនា : មន្ទីរ តាហង់ ។
 ដានី : មន្ទីររបស់ភូមិភាគពិសេសហ្នឹង?
 រតនា : បាទ!
 ដានី : ហើយចុះកាលនៅធ្វើការជាមួយតាហង់ហ្នឹងកងទ័ពរបស់តាហង់មានឈ្មោះអីខ្លះ?
 រតនា : កាលហ្នឹងមានឈ្មោះម៉ាន អនុស្តីតេទេភ្លេចហើយដូចមានតែពីរហ្នឹងទេ ។
 ដានី : តំបន់១០៣អីមែនទេ?
 រតនា : មិនដឹងតំបន់១០៣មែនទេ ក្រុមហើយមានបានសើបៗណា ខ្ញុំភ្លេចដែរហ្នឹង ។
 ដានី : បាទ!អញ្ជឹងពូមានគួរនាទីអីដែរកាលហ្នឹង?
 រតនា : ខ្ញុំធ្វើកងធំ ។
 ដានី : ទាហានកងធំ?
 រតនា : បាទ!
 ដានី : អញ្ជឹងចូលឆ្នាំ៧៥ ហ្នឹងគេចាប់តាហង់?
 រតនា : បាទ!
 ដានី : ឆ្នាំ៧៥ ហ្នឹងយ៉ាងម៉េចដើមខែឬក៏ចុងខែ?
 រតនា : ដើម រំដោះបានប៉ុន្មានខែទេចាប់ ដល់ពេលចាប់តាហង់រួចអាមេបញ្ជាការគេម៉ៅខាង
 មួយទៀតគេចុះម៉ៅចាប់បន្តបន្ទាប់ទៅមានឡើងមួយហើយ ។
 ដានី : ចាប់បានឈ្មោះអី?
 រតនា : ខ្ញុំអត់ដឹងផង ។
 ដានី : កាលហ្នឹងដល់ពេលគេចាប់អញ្ជឹងហើយពូនៅព្រំដែនដដែល?
 រតនា : ខ្ញុំនៅព្រំដែនដដែល ដល់ពេលចាប់តាហង់បានប្រហែលជាកន្លះខែ ឯកសារពួក
 ហ្នឹងម៉ៅទៀតហើយពួកនិសារគេឲ្យម៉ៅឲ្យគ្រប់កងធំ គេសុំអញ្ជើញឲ្យម៉ៅរៀននៅ
 មន្ទីរភូមិភាគ មន្ទីរភូមិភាគនៅឯសៀមរាបនេះ ។
 ដានី : មន្ទីរភូមិភាគនៅសៀមរាប?
 រតនា : បាទ!
 ដានី : អាហ្នឹងគេមន្ទីរភូមិភាគអីគេ?
 រតនា : អាហ្នឹងមិនដឹងជាភូមិភាគអីគេទេ ព្រំតែគេហៅភូមិភាគៗៗ មិនដឹងជាប៉ុន្មានខេត្តទេ
 ភាគគេហ្នឹង ។

ដានី : ភូមិភាគខត្តរអីមែនទេ?
 រតនា : អត់ដឹងដែរ ។
 ដានី : ពីណាកេប្រធានមន្ទីរភូមិភាគ?
 រតនា : អត់ស្គាល់ទេ ។
 ដានី : ម៉ែរៀនភូមិភាគនៅសៀមរាប?
 រតនា : បាទ! ម៉ែរៀននៅសៀមរាប កេប្រមូលកងទ័ពអស់ វៈសេនាធំនៅព្រំដែនលាវ ហ្នឹង ។
 ដានី : ពីណាកេប្រធាននៅហ្នឹង?
 រតនា : ប្រធានវៈសេនាធំ ឈ្មោះអយ ជនជាតិចារាយ សុទ្ធតែជនជាតិ ។
 ដានី : ម៉ែវៈសេនាធំឲ្យម៉ែប្រជុំទាំងអស់?
 រតនា : បាទ! ឲ្យម៉ែប្រជុំទាំងអស់ ។
 ដានី : ចុះកងពល?
 រតនា : កងពលកេហៅម៉ែមុនអស់ហើយ អាទេនេនៅចលនាកងធំ ដូច្នោះកេប្រមូលកងធំម៉ែ ទាំងអស់ ម៉ែឡើងឡានៗពួកខ្ញុំអីហ្នឹងឡើងឡានកេទៅ ប្រមូលម៉ែកេអស់ហើយ ឡើង ឡានម៉ែសៀមរាប កេថាម៉ែរៀន កេថាព្រួយកេខាអាវ១កំប្លែនីសៀវភៅ១ ក្បាល នឹងបិច១ម៉ែរៀន ហើយឡានម៉ែ៨ព្រឹកហ្នឹងកេទៅយកហើយ នាំគ្នាហូបបាយរួចក៏ ឡានកេម៉ែយក ម៉ែយកក៏នាំគ្នាឡើងម៉ែ ដល់ឡានមកដល់សៀមរាប ចេញម៉ែពី ម៉ែ៨-៧ព្រឹកមកដល់សៀមរាបម៉ែ៣យប់ជិតភ្លឺ ខ្ញុំស្មានតែម៉ែរៀនមែនទែន ដឹងអី ផ្នែកនយោបាយកេអត់ដឹង ។
 ដានី : បាទ!
 រតនា : គិតទៅនយោបាយខ្មែរក្រហមជ្រៅណាស់ កេហៅថាទៅរៀននៅអង្គការថ្នាក់លើ ។
 ដានី : បាទ!
 រតនា : ប៉ុន្តែអាថ្នាក់លើហ្នឹងត្បូងចប បាទហ្នឹងហើយថ្នាក់លើ ។
 ដានី : កេហៅម៉ែម៉ែចទៅ?
 រតនា : ដល់ហៅម៉ែមានអី ដល់ម៉ែអាគុននិភ័យកកាំភ្លើងបានក្នុងលើឡាន អាឡាននៃអាជីវ ទឹកអារបស់ចិនឡានទាហានកេហ្នឹង ដឹកពួកខ្ញុំម៉ែ ម៉ែដល់កេថាចុះៗពួកអាភ្នាក់ ខ្ញុំភ្នាក់ ខ្លួនបណ្តោយ ចុះពួកអាភ្នាក់ចុះៗពួកឯងនេះបាញ់បែកបន្ទះក្បាលឥឡូវហើយ ខ្ញុំថា គ្រែចងាប់ហើយពួកយើងឯងហើយ ចុះពួកខ្ញុំមានអីពីណា អាវុធអត់មាននោះ មាន

តែដៃទទេ សៀវភៅ១ក្បាល បី២១ ខោអាវ១កំភ្លើងមានស្អី ចុះៗ ពួកខ្ញុំក៏ចុះទៅ
ពិសេសទ្រាំរង់ជួរ ហើយអាមួយនិរតីគេចេញម៉ៅភ្នែកម៉ៅដល់ អាធ្វើដំណាស់អាហ្នឹង
គេថាពួកឯងទាំងអស់បើមានទឹក១០ សូម្បីតែទៅជិតភក់កប់ជ្រៅយ៉ាងណាលើកម៉ៅ
ក៏នៅតែក្រហមដដែល ដូច្នោះគេថាពួកឯងទាំងអស់គ្នា ត្រៀមខ្លួនព្រឹកនេះគឺថា សំភារៈ
បង្កី២ ២២១ លើកទំនប់ដឹកប្រឡាយ ស្ពានស្រែក មេម៉ាយហ្នឹង ។

ដានី : ស្ពានអី?

រតនា : ស្ពានស្រែក គេហៅស្ពានមេម៉ាយ ។

ដានី : នៅណា?

រតនា : នៅស្រុកក្រឡាញ់ ខ្ញុំលើកនៅហ្នឹងឯង ហើយតែហានឆែបឆែវចោល ។

ដានី : ហានអី?

រតនា : ឆែបចប ។

ដានី : ឆែបចបគេឆែវចោល?

រតនា : បាទ! ឆែបចបគេឆែវចោលហើយ ហើយថ្មមណាស់ត្រូវអើយកាប់ ដីសុទ្ធអាដីក៏បនោះ
គេវាស់ឲ្យ ម៉ាក៏បង្កើតហើយ បាយ បាយគេឆ្នាំងអាម៉ាស៊ីនហ្នឹងចំហុយម៉ាក៏ គេវាស់
ម៉ែត្រប៉ុន្មាន គេកាប់បាយពិតៗ ដាក់បានមួយភ្លែតៗ សម្បូរមួយបាន ហើយបើមិនម៉ា
ក៏បង្កើតអត់បានបាយទេ អត់បានទេ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : អាខ្លះហ្នឹងដឹកវាស់ល្ងាចបានហើយ ដឹកព្រែក ដីវាក្រស ។

ដានី : ដីថ្ម?

រតនា : បាទ! ថ្មតែហានធ្វើខ្លាំងឆែបចបគេឆែវចោលហើយ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ដូច្នោះកាប់ថ្មមណាស់ កាប់តិចៗ ម៉ែចង់យបាន ។

ដានី : គេប្រាប់ថា ឲ្យតែឆែបចបគេឆែវចោល?

រតនា : បាទ! តែឆែបឆែវចោលហើយ គេចោទថាខ្លាំងធ្វើបំផ្លាញរបស់គេ ហើយលើកកម្ពស់ខ្ពស់
មែនទែនហើយ រែកលើកចាក់ៗ ហើយប្រធានកងពលៗ គេប្រជុំ ហើយឈឺប៉ុន្មាន
ដេកពេទ្យប៉ុន្មានអីប៉ុន្មានហ្នឹងរាយការណ៍ឲ្យគេ ឈឺហ្នឹងបាយបានទេ តាមដាន ឈឺអា
ត្រាករញាក់រញាក់ ត្រុនញាក់ត្រុនញាក់ត្រុនបាយបាន គេថាអញ្ចឹងហើយ ហ្ន៎! ខ្ញុំថាដល់

ហើយចុះអាគ្នាលីក្រុនភិបត្តិប្រធានបាយម៉ែចបានកាត់ហូបបានហ្នឹងឯង ដូច្នោះអាណា
ក្រុនទៅមិនរួចស៊ីបាយបានធ្វើដីលេខ១ នៅកន្លែងខ្ញុំលើកទំនប់ហ្នឹង មានប៉ុន្មានកងលើក
ទំនប់ ប៉ុន្មានកងធ្វើស្រែប្រាំង បាទចែកមុខព្រៃព្រា ។

ដានី : គេចាប់បញ្ជូនម៉ៅឲ្យលក់ដំនៅនេះហ្នឹងមានគ្នាច្រើនទេ?

រតនា : បាទ!ច្រើនគ្នាប៉ុន្មាន៣០០០នាក់ជាង ។

ដានី : ម៉ៅពីព្រំដែនហ្នឹង?

រតនា : ម៉ៅពីព្រំដែនទាំងអស់ កាំងពីព្រះនង្គ័ល ខាងណាខ្លះទៅច្រើនណាស់ ម៉ៅគ្រប់កងឯកភាព
សុទ្ធតែទាហានចាស់ម៉ៅឯងនៅសៀមរាប អាណាចក្រកៅស៊ូខាងកើតសៀមរាប ហ្នឹង
បិទគ្រប់ហ្នឹងវែងម្នាក់ អត់មាននេះទេ អង្គុយតំរៀបជុំវិញអណ្តូងភូស១០០បបហ្នឹង
ធ្លាក់ព្រួសទៅ ដាក់ទឹកហៀរព្រួលម៉ៅ ដាក់ៗទាល់តែពេញទៅ បិទអាត់របស៊ីម៉ង់គ្រប ភ្ជិប
ដាក់មួយជួរៗ ចុះអណ្តូងកៅស៊ូហ្នឹងអណ្តូងគ្រប់ជួរ ដាក់ពេញអស់ហើយហ្នឹង អ្នក
ណាទៅធ្វើការមិនរួចឈឺហ្នឹង ល្ងាចបញ្ជូនទៅអង្គការថ្នាក់លើ ម្តងហ្នឹងហើយ ។

ដានី : ស្ទាបច្រើនអញ្ចឹង?

រតនា : បាទ!រស់ភិបណាស់ ជាពិសេសត្រឹមវិវះសេនាភូមិ វិវះសេនាធំគេវែរចោលអស់ រស់
ភាគភិប ដល់មកធ្វើស្រែ នឹងលើកទំនប់រួច ម្តងនេះដែនការកេត្យ ៧៥ អើខែប៉ុន្មានទេ
រំដោះនោះថ្ងៃទីប៉ុន្មានលោកក្រុ រំដោះពេញអាយុនចូល?

ដានី : ថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ៧៧ ។

រតនា : បាទ!ហ្នឹងហើយក្រុវហើយ ដល់នេះបញ្ចេញខ្ញុំពាក់ភូមិ ចេញឲ្យខ្ញុំម៉ៅសំរោងធ្វើផ្លូវ
លំចេះ ពីសំរោងហ្នឹងទៅដល់ទល់ដែនខេត្តព្រះវិហារជាយដែន ។

ដានី : សំរោងណា?

រតនា : សំរោងចុងកាល់ហ្នឹង ។

ដានី : អ្នកសំរោងខេត្តមានជ័យ?

រតនា : បាទ!ហ្នឹងហើយ ធ្វើនៅតាមជាយដែនហ្នឹង ធ្វើពីផ្លូវពីស្ទាបនេះទៅ ពីស្ទាបទៅណាន់ តាវ
ទៅតាមផ្លូវហ្នឹងឯង ធ្វើផ្លូវពីផ្លូវ ពីខេត្តមានជ័យទៅព្រះវិហារធ្វើបានពាក់ កណ្តាល
ធ្វើបានពាក់កណ្តាល គ្រង់ណាខ្ញុំភ្លេចហើយ មេបញ្ជាការកេឈ្មោះ អាសាយ
ហើយពួកខ្ញុំមានគ្នា៣០០នាក់ ៣០០នាក់ហ្នឹងគ្រប់តែកាត់ហ្នឹងឯង ដល់
ព្រឹកឡើងដាំបាយដាំអ្វីរួច ចែកម៉ាកដំ១០០ម៉ែត្រ កាប់ចបហើយ សែងដាក់បង្កី

ហ្នឹងសែនចាក់ថ្នល់ ធ្វើៗ កាត់ព្រៃកាត់ផ្សែងទៅហើយ ព្រឹកឡើងគោរពទង់ជាតិរាល់ ថ្ងៃហើយ ដល់ថ្ងៃហ្នឹងកំពុងតែគោរពទង់ជាតិហើយថ្ងៃយួនចូលហ្នឹង ដល់កំពុងតែគោរព ស្រាប់តែមាំសន្ទុះហ្នឹង អាវិទ្យុគ្រប់វិទ្យុហ្នឹង បើកវិទ្យុគោរពទង់ជាតិ ដល់ហើយពួកស្តុរ ចោទឡើងគ្រាវក្នុងរ៉ាំរ៉ៃហ្នឹង ហ៊ុំបងជាន់ជើងខ្ញុំអីណា អាសយឡើងភ្នែកស យីស្តីទេ អ្នកណាចេះ ចាប់មិនបានអីមិនបាន ដល់ហើយកាត់ជិះម៉ូតូសំរោងនេះ ម៉ោងដល់កាត់ បកទៅវិញ កាត់ថាអ្នកអត់បានទេពួកយើងយួនចូលឡើងពេញហើយ ថាបើអញ្ជឹងនៃ ពួកយើងនៅនេះហើយ ចាំខ្ញុំទៅយកកាំភ្លើងមកបើកឲ្យ មកទប់ទល់យួនវិញ ខ្ញុំថាតែ ប៉ុន្តែមានផ្ទុះវិញហើយ ឈប់ឈប់ហើយ តែមានផ្ទុះឈប់ឈប់ហើយ ដល់ហើយ អាសាយគេម៉ោងសំរោងនេះ គេយកកាំភ្លើង យកគ្រាប់កាំភ្លើង គ្រាប់បែម៉ោ មិនដឹង យកមកពីណាទេ ដឹកម៉ោងទាំងនោះៗ អាគេធំៗបេក៏បេ អាគេធំៗ កាំភ្លើងតូចៗ មានគ្រប់ធំ ហើយហែកកេះបែកគ្នា១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ដើមៗ អ្នកណាកាន់កាំភ្លើងធំៗ អ្នកកាន់ តូចៗទៅ បាទដល់ហើយលាដោះៗ ដាក់ប្រេងដាក់ខ្នាញ់អីរួចបែកគ្រាប់បែករំសេវ ហើយអស់ទៅ អាសាយថាល្ងាច យើងទៅទប់ទល់អូរដឹក យួនដល់សៀមរាប បាត់ហើយ ចុយមាំយល្បឿនមែន ឲ្យម៉ោងទប់ទល់អូរដឹក ដល់នេះទៅអាមេៗពួកខ្ញុំហ្នឹង ដែលតំណាងឲ្យទាំងអស់គ្នាថា ពួកយើងសុខចិត្តទៅវៃយួន ប្តីក៏យើងទៅប្រទេសថៃ អាណាព្រះបាទសុខាណុរ សង្គ្រាមយើងធ្លាប់ធ្វើហើយ ឥឡូវយើងទៅរករស់វិញ បើថា អ្នកណាទៅថៃលើកដៃ បើថាអ្នកណាមិនទៅកុំលើក ដល់នេះលើកដៃព្រាត ទៅថៃ ដល់ថាទៅថៃមានអី អាសាយឡើងម៉ូតូប្រេនម៉ោងសំរោងនេះ វាខ្លាចចុះកាំភ្លើងគ្រប់ដៃ អត់ហានបាញ់វាទៀតណា អត់ហានបាញ់វាទេ ។

ដានី : សាយ ហ្នឹងខាងនិរតី?

រតនា : និរតី កាចចុយម្រាយហើយ វៃសុទ្ធតែក្បាល ។

ដានី : វៃអីក្បាល?

រតនា : វៃក្បាលមនុស្ស ។

ដានី : យកអីវៃ?

រតនា : ដំបង កុលព្រីង ។

ដានី : វៃសម្លាប់ប្តីវៃ?

រតនា : វ៉ែសម្លាប់ កំរាម ខ្លួនធ្វើការ ឈឺធ្វើពុតក្បត់អី ដាក់ភ្នូសវ៉ែ គេជាទុក្ខក៏មិន
ចំណេញដកចេញក៏មិនខាតម៉េចនោះ ។

ដានី : បាទ! ចុះបន្ទាប់ពី ហង់ទៅ មានអ្នកនិរតិមកធ្វើដំប្រើទេ?

រតនា : អ៊ូ! ពេញទឹកពេញដី ។

ដានី : គណៈភូមិភាគក៏អ្នកនិរតិដែរ?

រតនា : ទាំងអស់ ។

ដានី : ចុះដែលស្គាល់តាអីកងតាចាប ហៅសៃ?

រតនា : អាសាយ អាខែន អាសៃ ហ្នឹងហើយស្រុកក្រឡាញ់ ។

ដានី : ធ្វើខាងគណៈភូមិភាគ?

រតនា : គណៈភូមិភាគអាសៃ ហ្នឹងហើយ អាសៃភូមិភាគសៀមរាបហ្នឹងឯង គណៈភូមិភាគអា
សៃហ្នឹងប្រធាន ឈ្មោះសៃ អាហ្នឹងចាប់មុនគេហើយ ។

ដានី : គេចាប់ដែរ?

រតនា : បាទ! ចាប់ពីអាសៃទៅ បាទតាហង់ ។

អ្នកជិតខាង : តំបន់ដែលគ្រប់គ្រងបន្ទាយឆ្មារមេធំវាឯងហើយ កាចណាស់អាហ្នឹងចង់ប្រលះ
ស៊ីថ្លើមឈ្មោះ ម៉ាកៗ ។

ដានី : ឈ្មោះ ម៉ាក?

អ្នកជិតខាង : បាទ! ឈ្មោះ ម៉ាក ឯងបាទបាទបាទ ស្រីៗចាស់ៗនោះដាក់ក្បាល គេឯងហើយ
យកពូថៅកាប់ ពួកខ្ញុំនាំគ្នាទៅមើល វាកាចណាស់អានោះ ។

ដានី : ហើយចុះអើយ៉ាងម៉េចទៅពូ ពេលបន្ទាប់ពីលើកដៃហើយម៉ៅ?

រតនា : ពេលហ្នឹង ពួកខ្ញុំនេះត្រូវទៅថែ កន្លែងដូរស្នាច់នេះហើយ ព្រហើនណាស់នាំគ្នាដើរទៅ
មិនតាមដូរអី ដូចជាទៅតាមព្រំដើរទៅអត់មានផ្ទះទេ ជាន់អត់ផ្ទះសោះមិន ដើរទៅ
ទាហានដូចគ្នា គេអត់អីទេ ដល់ព្រំដែនស្នាច់ អាបន្ទាយចាស់គេនោះ ទៅដល់ដួប លោក
ក៏ ធ្វើទៅហ្នឹងតាត់ធ្វើខាងខ្មែរប្រធានខាងស្តាំ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ដល់ទៅគេថា ពួកបងប្អូនយើងទាំងអស់គ្នា ទុកអារ៉ុតនៅកន្លែងខ្ញុំទាំងអស់ ហើយអ្នក
ឯងទៅប្រទេសទី៣ ទៅប្រទេសទីប៉ុន្មានក៏ទៅចុះ ហើយកាត់និយាយទៅថែ និយាយ
ទៅណាទៅណាទេ កាត់ធ្វើទាហានដូចមិនដឹងរឿង កាត់ទៅនឹងឡាក់នឹងហើយ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ហ្នឹងហើយ បារាំងឡើងព្រឹកព្រឹកហ្នឹងហើយ មើលលិចពេញតែភ្នំ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ពួកខ្ញុំមានអីឆ្លងអាម្រះទៅក្នុងទៅ នាំគ្នាដើរចូលទៅ ដល់អារថក្រោះថៃ អមសន្ទនា ម៉ោង
ពួកខ្ញុំដើរប្រឡោះកណ្តាលទៅប្រទេសថៃ ចូលទៅដល់ប្រទេសថៃ ម៉ោងដល់អាមន្តិ
កាបជើងហ្នឹង ម៉ោងដល់ហ្នឹងខ្ញុំជាប់កុកថៃហ្នឹង២អាទិត្យទៀត ថៃដាក់កុកខ្ញុំ ដល់ដាក់ទៅ
គ្នាវាច្រើនពេកដាក់អត់បាទ យកអារបន់ល្ងសដាក់ហ្នឹងវិញអាបន្តាយហ្នឹង ។

ដានី : ជាប់កុក២អាទិត្យ?

រតនា : បាទ! ឲ្យដេកនៅដីទៀត ប៉ុនស៊ីម៉ង់ គ្មានកន្ទួលគ្មានអីក្រាល ។

ដានី : ហើយម៉េចទៀតទៅ?

រតនា : បាទ! ដល់បាទ២អាទិត្យហ្នឹងក៏ មានពួកកាកបាទក្រហមសម្ភាសន៍ពួកខ្ញុំនៅនោះទៀត
កាកបាទក្រហមថៃនេះ មិនដឹងខាងណាខ្ញុំមិនសូវស្គាល់គេដឹង គេម៉ោសម្ភាសន៍ថាធ្វើអី
ខ្ញុំថាធ្វើកងលើត ហើយចុះថៃឲ្យអីហូបអង្កុយរាំងណាអីយាំងណា ហើយគេយកអង្កុរ
ឲ្យមើលយកក្រីខ មើលទៅហើយគេថាអត់ល្អ ហើយខ្ញុំទៅយកអង្កុរវានោះយកទៅឲ្យ
ថៃកងលើ ថៃកសាចូ ថៃកម៉ុង ថៃកក្នុង ថៃកអីៗ ថៃកប្រាសដុសធ្មេញ ថៃកអីៗ
ក្របកំប្លែងប្រដាប់ប្រដារប្រើប្រាស់ ខ្ញុំថាបណ្តឹងបាទរស់ហើយខ្ញុំ ដល់នេះក៏ថាបងប្អូន
ណាចង់ទៅខេត្តព្រះវិហារ អាហ្នឹងអង្គការមេបារាំង មែនមេបារាំងទេ ចៅហ្វាយខេត្តនៅ
ស្រុកថៃហៅថា អំពើខាន់ថាឡាក់ ខេត្តស៊ីសាកេត ព្រំដែនមុខខេត្តព្រះវិហារ អ្នកណា
នៅខេត្តកំពង់ធំ អ្នកណានៅសៀមរាប អ្នកណានៅណាឲ្យលើកដៃ ខ្ញុំដឹកយកទៅនៅ
ព្រំដែនធ្វើអាសាសម៉ាកថៃ ខ្ញុំធ្វើអាសាសម៉ាកថៃទៀត បាទ! ហោណាយៗ ឈ្មោះ យិន
ឌី ខ្ញុំទៅនឹងគេហ្នឹង ហើយដឹកទ្បានទៅដល់ព្រែកកន្ទួល ទៅដល់គេបំពាក់កាំភ្លើង បំពាក់អា
វុធ ទៅទល់មុខប្រាសាទ ឲ្យទៅនៅមុខប្រាសាទនឹងហើយ បាទទៅដល់ហ្នឹង ក៏អាពួក
យួនទៅដល់ប្រាសាទហ្នឹងហើយ ចូលពេញអាប្រាសាទហ្នឹងអស់ ឃើញ ពួកខ្ញុំនិយាយ
ខ្មែររវះរវស់ហ្នឹងលើកដាក់បាញ់ហើយ ហើយថៃក៏មែនអី កាបារាំងហោះក៏ម៉ោ អាអីក៏
ស្បែកជើងថៃក្រោះម៉ោៗឡើងក្រិសនៅមុខប្រាសាទ នឹងឯង ។

ដានី : ប្រាសាទព្រះវិហារ?

រតនា : បាទ!យកកូនអាមេក្រូ អាកូនតូចហ្នឹងសម្រាប់និយាយហ្នឹង និយាយតជាមួយគេថា កុំ បាញ់ កូនខ្មែរហ្នឹងគឺសុទ្ធតែអាសាសមាំក៏ថៃទេ ។

ដានី : អ្នកណាជាអ្នកនិយាយ?

រតនា : ណូកខ្ញុំទាំងអស់គ្នាហ្នឹងហើយ ។

ដានី : និយាយទៅណា?

រតនា : និយាយទៅឲ្យពួកយួន ទៅប្រាសាទ បាទ!និយាយពីអាឡាកខ្មែរយើងនេះ ។

ដានី : និយាយភាសាខ្មែរយើងហ្នឹង?

រតនា : និយាយភាសាខ្មែរ ចុះវានិយាយភាសាខ្មែរតែប៉ប៉ែសហ្នឹង ថាយើងឈប់បាញ់គ្នាទៅ សុទ្ធតែសាសមាំក៏ថៃទេ មកការពារនៅជួយដែននេះឈប់បាញ់ ហើយក៏ឈប់បាញ់ ទៅ ទៅវិញទៅ ហើយខ្ញុំក៏នៅធ្វើនៅហ្នឹងបានប៉ុន្មានខែទេ ក៏គេឲ្យចុះមកខ្មែរទៀត មកយកពត៌មាននៅប្រទេសខ្មែរយ៉ាងណាៗ ដល់ខ្ញុំចុះម៉ែក៏រកកន្លែងឡើងទៅវិញអត់ រួច ខ្ញុំក៏ធ្វើបារាំងនៅនឹងជាមួយគេនៅក្រោមទៀត ។

ដានី : ឆ្នាំណាហ្នឹង?

រតនា : អាហ្នឹងឆ្នាំ៧០ ប៉ុន្មានទេ សម័យគេធ្វើនៅជំរុំសាយធ្នូនេះ ។

ដានី : បាទ!ខាងថៃគេឲ្យចុះមកយកពត៌មាន?

រតនា : បាទ!មកយកពត៌មាន ម៉ែគេដឹកគេពន្រាត់ឲ្យចូលសាយធ្នូ ។

ដានី : យកពត៌មានអីគេហ្នឹង?

រតនា : យកពត៌មានដូចយ៉ាងហ្នឹងវាចូលប្រទេសខ្មែរ វាធ្វើបាបប្រជាពលរដ្ឋយ៉ាងណាអីយ៉ាង ណា ឲ្យគាំងពីអប្រិយថត ឲ្យគាំងពីស្អីៗទាំងអស់ ថតឲ្យគេ ។

ដានី : ថៃអាហ្នឹងថៃ?

រតនា : ថៃ ប្រាក់ខែ ម៉ាខែ១៨០០ ។

ដានី : ១៨០០ បាត?

រតនា : បាទ!

ដានី : ឲ្យថតតែរូបទេ?

រតនា : បាទ!ថតតែរូបទេ ដល់ហើយខ្ញុំមិនបានទៅវិញ ក៏ធ្វើបារាំងនឹងគេហ្នឹង ។

ដានី : អត់ក្រឡប់ទៅវិញ?

រតនា : អត់!

ដានី : ម៉េចបានអត់ត្រឡប់?

រតនា : វាបែកបាក់គ្នាអស់លោកក្រូ ម៉ោង១២នាក់ហ្នឹង អាខ្លះម៉ៅទៅបានប្រពន្ធ ចាប់កូន ក្រមុំគេពេញតែស្រុក ពេញតែស្រែយូរទៅបាក់គ្នាអស់ នៅតែខ្ញុំម្នាក់ឯង ឃើញ ជុំវិញគេពេញពេញតែចូលគេទៅ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ក៏ចូលធ្វើជុំវិញគេទៅ ធ្វើបានប៉ុន្មានឆ្នាំ ប្រហែលបានមួយឆ្នាំជាន់ គេឲ្យទៅរៀននៅ បន្ទាយអំពិល ។

ដានី : ស្រុកបន្ទាយអំពិល?

រតនា : បាទ!បន្ទាយអំពិលកាលហ្នឹងប្រធាន ខៀន ដែល ជាមេបញ្ជាការនៅហ្នឹង បើកស៊ីអី បង្រៀនចំជុំវិញ ប្រមូលទី២ រៀនហ្នឹងគឺថាគ្នា៦០០នាក់ ចូល ខៀន ដែល គេថា ៦០០សល់តែពាក្យក ចុះអាតទៀតទៅណា? អាតហ្នឹងគឺថាជាប់ សាលាយោធិម យោធិមក៏ច្បាប់ៗ ច្រវាក់ហ្នឹងដាក់នៅដីទៀតខ្លោងទ្រហ្នឹង គ្រាន់តែដើរកន្លងអត់បានទេ កន្លងជាប់ហើយ ច្បាប់គឺណាស់ក្រូអើយរៀនស៊ីអី ទាហានសព្វថ្ងៃបើថាបានរៀន ច្បាប់ស៊ីអីហ្នឹងគឺថាដឹងតែដឹងហើយទុក្ខុរៈម៉េចអីម៉េចដឹងហើយ ច្បាប់ជាមួយប្រជា ពល ប្រើរបៀបម៉េចអីម៉េច ខ្ញុំរៀនហ្នឹងអត់មាននេះទេ គឺដូចច្បាប់កាលពីសម័យ សីហនុ ពីសម័យសាធារណៈរដ្ឋនេះឯង ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ច្បាប់ហ្នឹង!បើក្រុះវិញសុខតែសក្តិ៣ សក្តិ៤ ក្រូដែលបង្ហាត់ហ្នឹង អាខ្លះសក្តិ៣ បង្រៀន អាខ្លះសក្តិ៥បង្រៀន ជើងទឹក ជើងកោក ជើងអាកាស អ្វីកាចៗអស់ទាស់ ហើយ អាណាធ្វើខុស អាណាចោលកន្ទុយបារីអីតាមកន្លែងបរិវេណអីហ្នឹង រាវអាចម៍ ជ្រុកមួយថ្ងៃវាស់ល្ងាចនោះ ក្នុងប្រឡាយអាចម៍ជ្រុកហ្នឹងទឹកស្មើនេះរាវនៅរាវហ្នឹង ឯង ។

ដានី : រាវធ្វើអី?

រតនា : រាវមិន ទោសរបស់គេ អ្នកខុសច្បាប់ ហើយរៀននៅបន្ទាយអំពិល អ្នកណាខ្លាំងចង ដៃចេះ ហូបបាយណាបាន សម្លហើយបាយដួសដាក់មាត់ចេះ ប៊ីតនឹងមាត់បណ្តើរ ហើយខាំៗហូប ។

ដានី : ម៉េចបានដឹងអញ្ចឹង គេរៀន?

រតនា : បាទ! រៀនហាត់ គេខ្លាហារណ៍បើខ្លាំងចាប់បាន តែបាយគេមិនឲ្យស៊ីធ្វើណាបាន ធ្វើ
ណាតែគេខាំទៅ អោនខាំ អ្វី! ច្បាប់តឹងណាស់ស៊ីអីៗ តឹងមែនទែន ដល់ខ្ញុំរៀនចប់បិទ
វត្តទៅមានសញ្ញាបត្រ មានអីមានកាំភ្លើងខ្លី មានអីគេបើកឲ្យកំប្លែងម៉ៅ បានម៉ៅកាន់
ប៉ារ៉ាទៅជំរុំអូររូបកនេះទៀត ។

ដានី : កាលប្តឹងតួនាទីរបស់ពូ?

រតនា : តួនាទីប្រធានកងធំ កងធំទៀត ខ្មែរក្រហមក៏បានធំ ម៉ៅប៉ារ៉ាក៏បានធំទៀត រៀន
មានសញ្ញាបត្រ រឺ សាម៉ែត ប្រធានកងពលខ្ញុំប្តឹងម៉ោយកខ្ញុំ២-៣ដងហើយ ប៉ុន
ប្រពន្ធខ្ញុំអត់ឲ្យទៅ ឲ្យទៅបំពាក់សក្តិ៤ប៉ុនខ្ញុំអត់ទៅឱ្យល ។

ដានី : ម៉ែបអញ្ជឹង?

រតនា : ខ្ញុំរបៀបចាញ់បោកគេដែលរឺប្តឹង?

ដានី : យ៉ាងម៉េច?

រតនា : រឺនៅថ្មពួក រឺដាច់ឲ្យរន្ធន់១៥ម៉ឺនលោកគ្រូ រថក្រោះបើអ្នកណាបាញ់ឈ្នះមួយ
គ្រឿង១៥ម៉ឺន រថក្រោះខ្ញុំកាន់ពីរមុខ កាន់អាម៉ារ៉ាសបាញ់រថក្រោះមួយ អារថក្រោះ
ប្តឹង ខ្ញុំរៀនខ្លឹមស្រស់ហើយ អាចងាយប៉ុន្មានៗ បាញ់ខាងណាៗខ្ញុំដឹងអស់ហើយ អា
រថក្រោះបន្ទាយឆ្មារប្តឹងគេរឺនៅបន្ទាយឆ្មារនេះ គេរឺកណ្តុរនេះ អាមួយប្តឹងមានទៅ
ណានៅជាប់ជុំនៅនេះទៅអត់រួច ទៅរួចបានខ្ញុំដាក់បាត់ បានបាញ់ប្តឹងបាញ់អាភ្នុន
ប្រាសាទ សុទ្ធតែថ្មពួក អាក្នុងពលវាទៅនៅខាងនៅប្តឹងឯង ។

ដានី : រថក្រោះៗខាងណា ខាងរៀតណាម ឬខាងរដ្ឋកម្ពុជា?

រតនា : រដ្ឋកម្ពុជាទេរថក្រោះប្តឹង មិនមែនរបស់យួនទេ បាទនៅនេះបន្ទាយឆ្មារនេះគេបាញ់រេន
អស់២ អាមួយរថទៅថ្មពួក ។

ដានី : អ្នកណាគេ អ្នកឲ្យរន្ធន់?

រតនា : ទៅអាមេរិចអស់ហើយ អាដែលលួចក្បាលអ្នកតា ។

ដានី : ខាងណាជាអ្នកលួច?

រតនា : លោក ជែង ឈ្មោះ ជែង ។

ដានី : អាប្តឹងខាងណា?

រតនា : ជែង ប្តឹងខាងភូមិភាគៗលោកធំ មេបញ្ជាការរឺម៉ា ។

ដានី : ខាងប៉ារ៉ា?

រតនា : បាទ!ខាងធុរ័រ ហ្នឹងយើងចាញ់ប្រៀបគេហ្នឹងហើយ ។
 ដានី : គេប្រាប់ថាបាញ់ឈ្នះគេឲ្យ១៥ម៉ឺនបាត?
 រតនា : បាទ!ហើយវ៉ែសមរក្ខមិដូបក្តា អាព្វកថ្មពួកនោះ១៥វ៉ែដាច់ហើយ វ៉ែដាច់ខ្ញុំសម្រាក
 បាន១ថ្ងៃ សម្រាកទឹមបាន១ថ្ងៃគេគេម៉ៅទៀតហើយ បន្តប្រាប់ខ្ញុំ៤២ ហើយខលម៉ៅ
 ៤២ៗ ខ្ញុំថាទទួលបាន ឥឡូវសុំកូនៗហ្នឹងរៀបចំកម្លាំងឡើងវ៉ែទ្រេសទៀត ទ្រេសថ្ម
 ពួកនេះ ខ្ញុំក៏រៀបចំកម្លាំងឡើងម៉ៅទៀតហើយ វ៉ែដាច់ម៉ៅ១២បានដាច់ វ៉ែគាំភ័ព៌
 ម៉ោង៤ព្រឹក វាសេៗអស់ទាស់ហើយ បាញ់ៗៗបាញ់អស់គ្រាប់បានខ្ញុំចូល វ៉ែ ទ្រេស
 ឲ្យដាច់នេះបានអា៤២កាណុនខាងហ៊ុន សែន ម៉ៅបណ្តោយ ។
 ដានី : ៤២កាណុនហ្នឹង?
 រតនា : បាទ!ម៉ៅដល់ថ្នាក់តាកែននេះ ថ្មពួក៤២-៤៣ ដាច់១ដងហើយរត់ ធុរ័ររថដែលហ្នឹង
 អា៤២ដាក់លាន់ហ្នឹងៗ រកកន្លែងទាក់អត់ឃើញទេ បាញ់ហើយ មិនដឹងម៉េចរថទៅរក
 ខ្មែរក្រហម ឯងខំជួយដែល ។
 ដានី : ជួយធុរ័រ?
 រតនា : បាទ ហើយវាក៏ទៅស្វាយរិញទៅ ។
 ដានី : ពីណាទៅស្វាយ?
 រតនា : អាកាំភ្លើងធំហ្នឹងឯង ។
 ដានី : អា៤២?
 រតនា : អា៤២កាណុន ។
 ដានី : រត់ទៅរិញដែល?
 រតនា : រត់ទៅរិញ ។
 ដានី : ចុះខាង ញឹម ប៊ុននៃ កាត់នៅហ្នឹងដែរឬអត់?
 រតនា : ញឹម ប៊ុននៃ កាត់នៅផ្សេង នៅលើភ្នំនោះ លោកធំដែលបញ្ជាហ្នឹងកាត់នៅលើភ្នំទាំង អស់
 ។
 ដានី : លើភ្នំណា?
 រតនា : នៅភ្នំចេក នោះអាថ្មសៗនោះ ។
 ដានី : ពីណាគេ ដែង អីហ្នឹង?
 រតនា : ដែង ហ្នឹងលោកធំគេហ្នឹង ទៅចាំតែស្តាប់វាឲ្យ នឹងបញ្ជានឹងឯង ។

ដានី : ដែន ហ្នឹងហើយលោក ប៉ុត វិសេនៅជាមួយគ្នា?

រតនា : បាទ! នៅទាំងអស់នៅហ្នឹង ធំៗគ្មានចុះម៉ៅទេ ចុះម៉ៅបានតែប្រធានកងពលអីទេ ហើយវះសេនាភូម វះសេនាធំនៅលើដែរ ចុះម៉ៅតែអាភូម ម៉ៅអនុអីហ្នឹង ប្រធាន នៅ ម៉ៅតែអារងក្រោមៗទេ ហើយនឹងកងធំហ្នឹងចុះម៉ៅតាមសមរក្ខមិ ទាល់តែដាច់ ឬពួកអីហ្នឹងបានគេចុះម៉ៅ ។

ដានី : ដាច់ហើយបានគេចុះ?

រតនា : បាទ! អ្នកធំគេខ្លះចាស់ដែរ ។

ដានី : ចុះក្បាលអ្នកតាអី គេលួចកាត់តាំងពីអង្គាល់ទៅ ?

រតនា : អាក្បាលដែលយកពីថ្នល់ដែកម៉ៅហ្នឹង លោក ដែន គេទុកនៅបឹងត្រកូនហ្នឹង ដល់បាត់ អាក្បាលហ្នឹង ក៏បាត់លោក ដែនដែរហ្នឹងមិនដឹងទៅណា ។

ដានី : ច្រើនដែរអញ្ចឹង?

រតនា : ច្រើន រឺច្រើនកាលសម័យ៧៤ ដើម៧៤រហូតដល់៧៥ រឺច្រើន ។

ដានី : ពីណាអ្នកគ្រប់គ្រង ជំនាន់ហ្នឹង?

រតនា : គ្រាន់តែរឺនេះ អ្នកដែលឈរជើងនៅនេះមានតែពួកលោក ហួត ពួកស្នា ពួកប៊ុរ៉ា ហើយមេបញ្ជាមកពីលើនោះមិនដឹងពីណាទេ ។

ដានី : នៅខាងប៉ារ៉ាហ្នឹងនៅខាងអី?

រតនា : ខាងប៉ារ៉ា ធ្វើច្រើនដូចលក់នំអញ្ចឹង យប់ឡើង អាមេធំៗ គេមិនសូវចុះម៉ៅនេះទេ មានតែអាកងទ័ព នេះអាយកទៅចុងក្រោយមួយឡាន ។

ដានី : គេដឹកឡានយកទៅម៉ែន?

រតនា : ដើរយកដឹកឡានទាំងអស់ ។

ដានី : ចូលម៉ៅដឹក?

រតនា : ចូលម៉ៅដឹក ម៉ៅប្រាសាទចូលជិត១៥ក្បាលនោះ អាខ្លះប៉ុន្មានខ្ញុំ អាខ្លះប៉ុន្មាននោះកូន ក្មេង ហ្នឹងណាស់ ដូចខ្ញុំៗជឿដែលអស់ព្រះអង្គធំនៅនេះខ្ញុំជឿ កាលនោះខាស់អស់ ទឹកជុំវិញប្រាសាទ ហើយរាំងម៉ៅរាំង ។ មុននឹងរឺប៉ះព្រះអង្គធំនោះខ្ញុំក៏បានចូលរួមគេ ដល់រឺវាច្រើនមុននឹងប៉ះព្រះអង្គធំនោះ ភ្លៀងៗដល់ហើយពាយប័ត្រថ្ងៃ ដល់ប៉ះព្រះ អង្គធំនោះប៉ះមិនទាន់រាំងទេ លើកអត់រួចទេ ២០-៣០នាក់ រួបនេះគេយកកៅឡាក់ មួយ ស្ទុចដាក់ឡាន ព្រះអង្គធំហើយជើងផ្លូវជើងអី អាទានយើងពីសម័យដើមនោះ

នាំគ្នាយកម្នាក់មួយដុំៗដាក់ហោប៉ៅ ដល់យកព្រះអង្គចេញទៅបាត់ ចាប់ផ្ដើមរាំង
បណ្ដោយ រាំងឆាប់ណាស់រាប់ណាស់ ហើយទិសប្ដូរជុំវិញខាងអស់រលីង ។

ដានី : ចុះព្រះអង្គប្ដូរទៅទៅទៅទៅទៅ?

រតនា : ហើយប្រាសាទនេះតែមិនដឹងយ៉ាងម៉េច តែដឹងតែរាំងហើយ គេរើជួសជុលនេះដែល
រាំងប៉ុន្មានឆ្នាំនេះ ខ្ញុំថាម៉ោងពីសែនអត់ត្រូវ បានខ្ញុំជឿជាក់ប្ដូរ ព្រោះខ្ញុំធ្លាប់ដឹងប្រវត្តិ
តៗគ្នាគេនិយាយដែលរឿងប្រាសាទនេះ ដែលសម្ដេចកាត់ក៏សាង ដ៏យវ័នកាត់
កសាងដើម្បីកំលែងកូន ថាបើមានអ្នកណាគេម៉ោង អីពាក្យគេនិយាយម៉េចនោះខ្ញុំភ្លេច
អាត្រង់នោះ ហានថាម៉ោងនៅឬម៉ោងគ្រប់គ្រងប្រាសាទនេះស្រុត ហើយខ្លាចគេដាក់
ណាទៀតទេ អាជឿបណ្ដាសាស្ដីដើមខ្ញុំមិនសូវដឹងដែរ ចេះតែជឿទៅ ។

ដានី : បាទ! អញ្ជើញកាលជំនាន់៧០ ជាន់ប្ដូរពូកែទៅប្ដូរវា?

រតនា : បាទ! ប្ដូរវា ។

ដានី : ចុះពូម៉េចដែរដល់ពេលឆ្នាំប្ដូរ?

រតនា : គេហៅទៅប្ដូរ ខ្ញុំថាលឿនហើយ ប្ដូរវាខ្ញុំលឿនហើយ អត់បានរបប របបខ្ញុំរាប់ ម៉ឺន
តែមួយបាត់ខ្ញុំមិនបានចាយដង ។

ដានី : អត់បានទេ?

រតនា : អត់! លោកគ្រូអើយ តែមួយបាត់មិនបានដង បានអីកាំភ្លើងខ្លី កាំភ្លើងអី គ្រាប់រំសេវ
ប្រកល់ឲ្យគេអស់ អត់បានទេ លឿនដែរទេ គេម៉ោងមាមទៀតតែខ្ញុំអត់ទៅ ខ្ញុំមិនទៅ
ទេខ្ញុំលឿនហើយ ណាមកតែបោកគេ គ្នាអត់មានប្រាក់ខែស៊ីទេ ដល់ម៉ោងរំសេវតែជួល
មានរង្វាន់ អាណាវ៉ែដាច់អត់ ។

ដានី : ពេលរំសេវប្រាប់ថាជួល ហើយមានរង្វាន់ ដល់ពេលរំសេវអត់ឲ្យ?

រតនា : បាទ! អត់ឲ្យមិនដែលបានទេ ដល់អញ្ជើញលែងមានកម្លាំងចង់ទៅធ្វើទៀតដែរ ។

ដានី : ចុះកាលពីលក់ក្បាលអ្នកគាត់មានយកលុយមកចែកកងទ័ពអីដែរឬអត់?

រតនា : អត់ទេ! ដាក់ហោប៉ៅរៀងខ្លួនហើយ ។

ដានី : មេៗប្ដូរ?

រតនា : បាទ! មេៗប្ដូរ បើប្រពន្ធខ្ញុំចូលគេបានប៉ុន្មានយប់ គេឲ្យបាន៧៥០ ដែរ ។

ដានី : ៧៥០ បាត?

រតនា : បាទ! ៧៥០ បាត ។

ដានី : អញ្ជឹងប្រជាជនគេទូទៅជួយដែរ?

រតនា : កាលនោះ មនុស្សដូចវាមិនទាន់ឈប់រើ គេហៅក៏ទៅគេ ស្មានតែបានប្រាក់ច្រើន។

ដានី : ដល់ហើយគេឲ្យប៉ុណ្ណឹង?

រតនា : បាទ! បានប៉ុណ្ណឹងឯងខ្ញុំឈប់ទៅ អ្នក! មិនបំរើគេទេ។

ដានី : ចុះមេធាវីណាគេកាលហ្នឹង?

រតនា : ភោគ ឈាហ្នឹងហើយមេ បន្ទាប់មកគា ហេង ដែលមេយើងកាន់កាប់តំបន់ ស្តី ហេង ទេ សព្វថ្ងៃកាន់កងពលកូចលេខប៉ុន្មានទេនៅយើងនេះ ឈា ឈប់ហើយទៅខាងណា ខាងណាអស់ហើយ។

ដានី : ពួកគេបំបាត់ទៅស៊ីឈ្នួលរើនឹងគេដែរ?

រតនា : រើ ខ្ញុំធ្វើនៅស្រុក។

ដានី : គេឲ្យលុយប៉ុន្មាន?

រតនា : គេជួល គេឲ្យម៉ាប្រាសាទហ្នឹងគេឲ្យម៉ែនបាត។

ដានី : ឲ្យរើទាំងអស់?

រតនា : ឲ្យរើទាំងអស់ ឲ្យរើឲ្យដល់បាតវា គ្នា១២នាក់ កាស់ទម្លាក់ៗទៅ មានដឹងរឿងអីឲ្យតែ បានប្រាក់ កាស់ទម្លាក់ៗអត់ អត់មានឃើញអីទេ រលើងឈឺញអត់មានឃើញអីទេ។ អាព្វកខាងសម្តេចគេរើខាងកណ្តាល ប្រាសាទកណ្តាលដល់រើប៉ះអាធំ។

ដានី : ប៉ះអីគេហ្នឹង?

រតនា : រូបសំណាក់ព្រះ នាក់តាហ្នឹងហើយ។

ដានី : រើឃើញគេយកហើយ?

រតនា : បាទ! តែឲ្យគេរើគេឃើញគេយកហើយ មុខ៣ ក្បាលវាប៉ុនពាន ហើយខ្លួនពេញម៉ា ប្រាសាទៗ ហ្នឹងធំណាស់ប្រាសាទហ្នឹង អង្គុយពេនពេញសល់តែផ្ទះប៉ុននេះសងខាងៗ។

ដានី : ចំកណ្តាលប្រាសាទ?

រតនា : បាទ!

ដានី : លោក ដែន កាត់ទៅណាទៅ?

រតនា : កាត់ទៅអាមេរិចដឹង។

ដានី : កាត់ធ្វើអីលោក ដែនហ្នឹង?

រតនា : ប្រធានភូមិភាគ?

ដានី : ឈ្មោះអី ឈ្មោះអីដែរ ?
 រតនា : ឈ្មោះ ដែរ តែមិនដឹងអីដែរ ។
 ដានី : ពូលប្រព្រឹត្តទុក្ខកាំងពីឆ្នាំណា ?
 រតនា : ឈប់ពីសម័យ៩៣ ។
 ដានី : ៩៣ បោះឆ្នោតហ្នឹង ?
 រតនា : បាទ !
 ដានី : ឈប់ទៅមកធ្វើប្រជាជនវិញ ?
 រតនា : បាទ ! មកធ្វើស្រែវិញ ។
 ដានី : ចុះប្រាសាទអូហ្នឹង គេនៅតែកាសយកមកលក់ទៀតឬនៅ ?
 រតនា : ឈប់យូរហើយ សព្វថ្ងៃគេមានអ្នកការពារ គេក៏សាង ។
 ដានី : ឥឡូវនៅសល់ទ្រូបសំណាក់ហ្នឹង ឬក៏ដិតអស់ហើយ ?
 រតនា : មិនដឹង ព្រោះវាបាក់ក្របកន្លែង ដែលបើចេញវាបាក់ ។
 ដានី : អញ្ជឹងពូខ្ញុំដូចជាអស់សំនួរអីត្រូវសួរនាំទៀតហើយ ពូមានអីបន្ថែម ត្រូវសួរខ្ញុំវិញនូវ
 អាអី ដែលខ្ញុំអត់បានសួរនាំ ?
 រតនា : អត់មានអីបន្ថែមទៀតទេ ។
 ដានី : ចុះពូសព្វថ្ងៃដែលពូពិតមានទាក់ទង ពីសាលាក្តីកាត់ទោសមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរក្រហម
 ពូដែលពូទេ ?
 រតនា : ពូ បើរឹតយូរស្តាប់ ។
 ដានី : ចុះការកាត់ក្តីកន្លងម៉ែនេះ ដូចជាសវនាការដែលគេជំនុំជំរះរឿងក្តីរបស់ខ្ញុំនេះ ពូមាន
 ដែលតាមដានទេ ?
 រតនា : តាមដានដែរ ។
 ដានី : ពូមានដឹងស្គាល់ខ្ញុំដែរ ?
 រតនា : មិនស្គាល់ទេ ! ពូតែឈ្មោះ ។
 ដានី : ពូតែឈ្មោះកាត់ធ្វើអី ?
 រតនា : ថាប្រធានកុកុលស្មែរ ។
 ដានី : បាទ ! ចុះឥឡូវគេកាត់ទោសកាត់ ហើយពូមានដឹងថាកាត់គេកាត់ទោសដាក់កុកុលស្មែរ
 ដែរ ?

រតនា : ប៉ុន្មានដែរខ្ញុំភ្លេចបាត់ហើយ ខ្ញុំស្តាប់លើកមុនៗតែ១៥ឆ្នាំទេ ហើយគេមានបន្ថែមទៀត ទេ?

ដានី : បាទ!និយាយរួមគេកាត់ទោសកាត់ឲ្យជាប់កុក្កា៥ឆ្នាំ ។

រតនា : បាទ!

ដានី : ៣៥ឆ្នាំ ដោយសារកាត់ កាលគេចាប់កាត់កាលពីឆ្នាំ៧៧-៧៧ហ្នឹង ទៅឃុំនៅតុលាការយោធាហ្នឹងវាខុសពីនីតិវិធីខាងច្បាប់ អញ្ជឹងគេសម្រាល៥ឆ្នាំ នៅសល់៣០ឆ្នាំ ។

រតនា : បាទ!

ដានី : ដល់ពេលគាំភ័យពេលដែលគេឃុំកាត់ពីឆ្នាំ៧៧ដល់ឆ្នាំ២០១០ហ្នឹង វា១១ឆ្នាំៗ ហើយពេលដែល បើកសវនាការហ្នឹង កាត់សហការជាមួយខាងសាលាក្តីហ្នឹងឆ្លើយអី សហការជាមួយគេអញ្ជឹង គេគិតរយៈពេលពីឃុំខ្លួនពី៧៧ដល់២០១០ហ្នឹង១១ឆ្នាំ ទៀត អញ្ជឹង១១ឆ្នាំដកនឹង៣០ឆ្នាំ វានៅសល់តែ១៧ឆ្នាំ អញ្ជឹងបន្ទាប់ពីហ្នឹងទៅ ខុប ត្រូវនៅជាប់ពន្ធនាគារតែ១៧ឆ្នាំ អញ្ជឹងពួកគេថាសមរម្យដែរឬអត់?

រតនា : ទេ!បើដូចខ្ញុំ ខ្ញុំថាមិនត្រូវទេលោកក្រូ បើកាត់សម្លាប់គេអស់ឡើងរាប់រយ ដល់ច្បាប់ឲ្យ ថាដាក់កុកកាត់អញ្ជឹង បើច្បាប់ថាកាត់ជាប់ច្រើនចឹង ដូចគេថាយាមសងដោយឈាម សម្លាប់កាត់វិញទៅបានល្អ កាត់ជាប់តែ៧ឆ្នាំ បើគេៗជាប់រាប់ពាន់រាប់ម៉ឺន ខ្ញុំឆ្ងល់ត្រង់ នេះមួយ ឆ្ងល់តែគេសម្ភាសន៍ដូចជា ខុប អៀង សារី ខៀវ សំផន ដល់សួរទៅ ខៀវ សំផន ឆ្លើយថាខ្ញុំមិនបានបញ្ជាឲ្យសម្លាប់ទេ បាទ!ខ្ញុំឆ្ងល់ដែលថាដែលខ្ញុំធ្វើទ័ព ធ្វើខ្មែរ ក្រហមខ្ញុំធ្វើទ័ពមែន ប៉ុន្តែតែច្បាប់មាតិកាដែលខ្ញុំរៀន៣ឆ្នាំប៉ុន្មានខែហ្នឹង ខ្ញុំរៀន អាច្បាប់កម្ពុជានិស្សិតលោកក្រូ!

ដានី : បាទ!

រតនា : គេថា រណសិរ្សរួមជាតិកម្ពុជាហ្នឹងគឺថាខ្លាំងណាស់ ច្បាប់ហ្នឹងគឺថា ខ្ញុំរៀនអាងក សារហ្នឹង ខ្ញុំធ្វើប៉ារ៉ាខ្ញុំរៀននៅទ្រេសប៊ែ គេយកអាងកសារហ្នឹងម៉ៅទៀត ប៉ុន្តែសុទ្ធតែ ភាសាអង់គ្លេស គេដាក់រូបសីហនុ ខៀវ សំផន អៀង សារី មានតែបីនាក់ហ្នឹង ។

ជិតខាង : ប៉ុល ពតនោះ?

រតនា : ប៉ុល ពត អត់មានទេ ប៉ុល ពត ទើបម៉ៅក្រោយទេ ពត គេកុបតែងឲ្យឡើងតំណែង ក្រោយនេះទេ ដែលយើងនេះថាមិនមានសីហនុទេធ្វើខ្មែរក្រហមនោះ ប៉ុន្តែក្នុងកសារ

គេដាក់សីហនុប្រធាន បើកនៃគេដាក់បង់កថេ ហើយស្បែកជើងបូព៌ាហ្នឹង អាស្បែក
ជើងនេះហ្នឹង ។

ដានី : បាទ!ស្បែកជើងកង់ឡាន?

រតនា : បាទៗ!ស្បែកកង់ឡានហ្នឹងឈរ សីហនុម៉ៅ ខៀវ សំផន អៀង សារី ដាក់ក្រប
សៀវភៅហ្នឹង ភាសាអង់គ្លេស សៀវភៅខ្ញុំរៀន ដល់រៀនក្រុមនេះ សម័យប៉ុល ពត
នេះអាប័ណកហ្នឹងដឹកនាំ ដល់បន្ទាប់ម៉ៅ នេះខ្ញុំនិយាយតែកាលខ្ញុំទៅរៀនទេ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ប៉ុន សីហនុ ធ្វើខែលថាចូល អាគេថាចូលព្រៃភាគីអីនោះ ដែលឯកសារហ្នឹងគេចង
ក្រងនៅប្រទេសអង់គ្លេស សុទ្ធតែភាសាអង់គ្លេសតែចែកមកបង្រៀន ដែលខ្ញុំទៅរៀន
នៅប្រទេសថៃ៣ខែ អាខ្លះទៅម៉ាលេ អាខ្លះនៅប្រទេសថៃ នៅឆាកបរី ដុកបរី ឆាក
បរីក៏ខ្ញុំរៀន ដុកបរីក៏ខ្ញុំរៀន ឆាយបរីក៏ខ្ញុំរៀន ដាក់ឆក់ខ្ញុំរៀន ប្រទេសថៃ
ធ្វើប៉ារ៉ាបានតែរៀនទេធ្វើមេអត់បានទៅណាទេ ដល់នេះទៅអាមាតិហ្នឹងសំខាន់ណាស់
អត់មានសម្លាប់ មានតែសង្គ្រោះនឹងបំរើ ហើយអត់មានសម្លាប់ អត់មាននេះទេ
ហើយមានប្រាក់ចាយ ប្រាក់មានប្រាក់បោះពុម្ពរួចហើយ ឃើញទាំងប្រាក់ទៀត ។

ដានី : ចុះពូរៀនឆ្នាំ?

រតនា : រៀន កាលប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំនៅសាយធ្មហើយ នៅប្រទេស៤-៥ខែហើយ ខ្លួន៨៤-៨៥ហ្នឹង
ហើយខ្ញុំទៅរៀននៅប្រទេសថៃ គេហៅមេៗទៅរៀននៅហ្នឹង ដល់រៀនរួចចប់អស់ ហើយ
អាជ្រើសមាតិកា មានប្រាក់ចាយ អត់មានបាយរួមអត់មានអីទេ បដិវត្តន៍វានេះ
បដិវត្តន៍ត្រឹមត្រូវណាស់ រីកចំរើន មាតិកាវាមិនអន់ទេ ល្អណាស់មាតិកាវាហ្នឹង គ្មាន
សម្រាប់គ្មានសម្រាប់គ្មានអីទេ ដល់អៀង សារី ខ្ញុំស្តាប់ទៅដែលគេសម្ភាសន៍ហ្នឹង ខៀវ
សំផន គេថាមាតិកាខ្ញុំអត់មានឲ្យសម្លាប់ទេ ក្រុងធំធ្លាប់ដឹងហើយកាត់អត់មាន
ឆ្លើយថាសម្លាប់ណា កាត់អត់មានដងទេ ហើយចុះអាមាតិហ្នឹងម៉ៅពិណ អ្នកណាអ្នក
អនុវត្តន៍ អ្នកណាធ្វើ បើគិតជាមេគេមិនដឹង អ្នកណាអ្នកបញ្ជា ។

ដានី : បាទ!អញ្ជឹងហើយ យើងចាំមើលដើមឆ្នាំក្រោយហ្នឹង គេនឹងបើកសវនាការជំនុំជំរះពួក
កាត់មាន អៀង សារី ខៀវ សំផន នួន ជា នឹងអៀង ធីរិទ្ធិប្រពន្ធរបស់អៀង សារី
ចាំមើលពេលដែលបើកសវនាការនេះយើងចាំតាមដានទាំងអស់គ្នា តើកាត់ឆ្លើយយ៉ាង
ម៉េចហើយគេមានភស្តុតាងអ្វីយ៉ាងម៉េច ដើម្បីចោទប្រកាន់កាត់ ហើយកាត់ឆ្លើយយ៉ាង

ម៉េចពេលហ្នឹង អញ្ជឹងពូចាំតាមដានហើយចាំឆ្លើយទាំងអស់គ្នា ឥឡូវហ្នឹងខ្ញុំក៏មិនដឹងដែរ ពីព្រោះពេលហ្នឹងសវនាការគេបើកឡើង គាត់នឹងឆ្លើយ ហើយគេចោទគាត់យ៉ាងម៉េច គាត់ឆ្លើយដោះយ៉ាងម៉េច គាត់និយាយដោះយ៉ាងម៉េចខ្លះ យើងចាំស្តាប់ទាំងអស់គ្នា ពេលហ្នឹងទៀត ។

រតនា : បាទៗ!

ដានី : អញ្ជឹងពូចាំគិតថាគេបង្កើតតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរក្រហមហ្នឹងត្រឹមត្រូវ ដែរឬក៏យ៉ាងម៉េច តាមចិត្តរបស់ពូ?

រតនា : ទេ!ខ្ញុំចាំត្រឹមត្រូវក៏ដូចជាមិនត្រឹមត្រូវ ព្រោះដូចជាវាមិនស្មើណាវាលោកក្រុម ។

ដានី : មិនស្មើម៉េច?

រតនា : មិនស្មើដូចជាវាអស់ឡើងប៉ុន្មាន៨០ លាន ដូចជាកាត់ទោសដូចជាស្រាលពេកហើយ ក្នុងចិត្តខ្ញុំទេ វាតូចចិត្តនឹងណា រឿងបងប្អូនខ្ញុំក៏សាប អ្នកណាក៏សាបដែរ វែវចោលមិន ភិប ។

ដានី : បាទ!

រតនា : បាទ!ដូច្នោះ ខ្ញុំធ្វើដែរតែខ្ញុំមិនបានសម្លាប់អ្នកណាទេ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ខ្ញុំបាញ់តែលាវទេ វែវតែលាវមួយថ្ងៃៗ ធ្វើទីដូចគ្នា ដូច្នោះបានជាអាជ្ញាធរមាត់ទ័ព ដែលខ្ញុំនៅតាមជ័យដែនអត់ដឹងទេ អត់ដឹងថាគេសម្លាប់បងប្អូនធ្វើកងចល័ត គេដឹក ប្រឡាយ ជីកទឹកទេ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : រហូតដល់គេដោះ៧៥ ភ្នំបម៉ៅ គេយកពួកខ្ញុំនៅជាយងដែននឹងហើយ គេដកមួយកងធំ ទៅលេងពេញ៣ថ្ងៃ ឲ្យទៅតំណាងការពារនោះ ទៅលេងពេញ៣ថ្ងៃ ដល់ម៉ាឡៃតូច បកមកវិញយកម៉ាកងធំទៅទៀត ទៅមានអីឃើញតែដូច្នោះហ្នឹង អ្នកស្រុកគេរត់ចេញ ទៅណាអស់អត់ដឹងរឿង ។

ដានី : បាទ!

រតនា : បាទ!ដល់នេះមនុស្សឡើងៗពេញកន្លែងសីហនុ ខ្ញុំថាកន្លែងសីហនុ គ្រងណាៗ ហើយ អាពួកពេញសុទ្ធតែអារវ៉ាខ្មៅមើលទៅពពាក់ពពើតពេញហ្នឹង ពួកខ្ញុំចុះម៉ៅ គេហៅទ័ព ស្រួចមជ្ឈឹមបក្សគេហ្នឹងសុទ្ធតែអារវ៉ាខ្មៅវែងនីតគេនោះ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : ទៅត្រង់ណាកេស្វាគមន៍ត្រង់នោះ មិនដែលបានដាំបាយណា ចូលទៅដាំបាយឲ្យហូប ទៀតពួកខ្ញុំហ្នឹង ដូចមានវិទ្ធិខ្លាំង យូនវាថាភូមិភាគពិសេសនោះ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : បាទ!អាពិសេសនេះអត់បានទេខ្លាំងវាខ្លាំង ទ័ពភាហង់ខ្លាំងណាស់ វែរមេចោលបាត់វា ខ្លាំងពេក ហើយដែលបញ្ជាការដែលភាហង់គាត់អប់រំកូនចៅម៉េចៗ នោះថា បដិវត្តន៍ រណសិរ្សរួមជាតិកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ធិបតេយ្យគឺថាវាស្មើភាពហើយ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : បាទ!គាត់ថាមានឡានដឹះទាំងអស់គ្នា ។

ដានី : បាទ!

រតនា : មានម៉ូតូៗគ្រប់ដុះ ឡានៗទាំងអស់គ្នា មានបាយស៊ីៗគ្រប់គ្នា អត់មានអ្នកណាក្រអួក ណាមានទេ ប្រជាធិបតេយ្យ ។

ដានី : បាទ!

រតនា : បាទ!ហើយប្រាក់ក៏មានចាយ អាជ្ញាធរប្រាក់ហួរ យន់ ហួរ នឹម គេសម្លាប់ចោល ។

ដានី : បាទ!

រតនា : អាពតឡើងកាន់តំណែង សម្លាប់ ហួរ យន់ ហួរ នឹម ចោល សម្លាប់រឿងអី រឿងប្រជុំអត់ត្រូវគ្នា ។

ដានី : បាទ!

រតនា : បាទ!ខ្ញុំរៀនតៗទេមិនដឹងទេ រៀនគ្នាគឺថា ហួរ យន់ ហួរ នឹម នេះឲ្យចាយប្រាក់ ដល់ហើយគេតំណែងអាពតឲ្យធ្វើមេមកដល់អាពតគេថាចាយប្រាក់អត់បានទេ ប្រាក់តែ ហានចាយ ខ្លាំងនៅស៊ីរូងផ្ទៃក្នុងតាមប្រាក់នេះទៀត ដូច្នេះប្រាក់ឈប់ចាយ មាន ឈប់ចាយ ប្រាក់បោះពុម្ពចោលដុតចោលខ្ចិច ពតដុតចោលអស់ វែរចោល ហួរ យូន ហួរ នឹម វែរចោលអស់ មានសីហនុ ខៀវ សំផន ហួរ យន់ ហួរ នឹម នេះមេធំៗ ដែលចង់ក្រងរណសិរ្សរួមជាតិកម្ពុជាហ្នឹងលទ្ធិម៉ៅសេទុនបាទនេះរឿងវា ។

ដានី : បាទ!ចុះពូម៉េចដឹងរឿងហ្នឹង?

រតនា : ចុះខ្ញុំរៀននោះ ។

ដានី : រៀនតាមណា?

រតនា : តាមលោកក្រុលំហាត់ហ្នឹង ។
 ជានី : រៀនកាលពីឆ្នាំណា?
 រតនា : រៀនឆ្នាំ៧៣-៧៤ ។
 ជានី : ចុះរៀនគេសម្លាប់វ៉ៃ ហូរ យន់ ហូរ នឹម ចោលហ្នឹងអាហ្នឹងពូជីងតាមពីណា?
 រតនា : អាហ្នឹងខ្ញុំដឹងតាមមេខ្ញុំ ដូចមេបញ្ជាការខ្ញុំពីលើម៉ៅ វ័រសេនាធំ វ័រសេនាក្នុងភូមិភាគកេ
 ប្រាប់ម៉ៅ គេបង្រៀនម៉ៅ ។
 ជានី : បាទ!
 រតនា : គេយកទាំងក្រដាសប្រាក់មកបង្ហាញខ្ញុំទៀត ក្រដាសប្រាក់គេបោះពុម្ពម៉ៅ ។
 ជានី : បាទ!អញ្ជឹងខ្ញុំអរគុណពូ ។
 រតនា : បាទ!

ចប់